

VRIJDAG, 6 DECEMBER.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 December.

Wij haasten ons uit het Antwoord der Regering, trent Hoofdstuk VII der Begrooting over 1851, het volgende over te nemen:

§ 179. Terwijl men zich, wat de algemeene beschouwingen omtrent dit departement betreft, gedraagt naar hetgeen hier voren op § 172 is gezegd; merkt men hier alléén nog aan, dat, wanneer er soms hinderpalen mogten bestaan, die de organisatie van de R. K. Kerk hier te lande belemmeren, de oorzaak daarvan niet bij de regering gezocht kan worden, nadat van staatswege in 1842 aan de Synode der Ned. Herv. Kerk mededeeling, uitdrukkelijk als beginsel is erkend geworden: »dat alle veranderingen in de bestaande kerkorde voortaan alléén van de Kerk kunnen uitgaan; en dat, in geval haar belang het vordert, zij daartoe kan besluiten buiten eenigen invloed van de hooge regering, die alleen zal hebben toe te zien, dat daarbij niets worde toegelaten, strijdig met de Grondwet of met de rust en veiligheid van den Staat.»

»Dit ook bij de jongste Grondwetherziening bevestigd beginsel vindt zijne toepassing op alle kerkgenootschappen, en daarop grondt zich insgelijks de meermaalen door het tegenwoordig gouvernement verklaarde wenschelijkheid, dat de kerkgenootschappen, door uit eigen boezem voortvloeiende herziening der bestaande reglementen, meerder zelfstandigheid erlangen, ten einde de belemmeringen van den Staat, in betrekking tot de kerkgenootschappen, beperkt zonden kunnen blijven bij de op het stuk der godsdienst door de grondwet voorgeschrevene bepalingen.»

»Men durft vertrouwen, dat, na de overweging van dit een en ander, de overtuiging niet zal achterblijven, dat het geenszins in de bedoeling der Regering ligt, de vrijheid der R. K. Kerk, betreffende hare organisatie, in eenig opzicht te belemmeren; maar integendeel dat het met de inzichten van het gouvernement strookt, dat die Kerk, even als ieder ander kerkgenootschap hier te lande, hare aangelegenheden op het kerkelijk terrein zelf regelt, altijd met dien verstande, dat aan den Staat het grondwettig recht verblijft, om voor zijn gebied te zorgen en toe te zien, dat de openbare orde en rust door de daar te stellen kerkelijke organisatiën, niet wordt gestoord, en onverminderd de verplichte gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat.»

(Het bovenstaande heeft slechts in het laatste gedeelte van ons vorig nummer kunnen opgenomen worden.)

De memorie van beantwoording door de regering bij de Kamer ingediend, ten einde de aanmerkingen in het verslag der Kamer betreffende het ontwerp der begrooting over 1851 gemaakt, toe te lichten, is dit jaar uitvoerig. Wij stippen daaruit eenige bijzonderheden aan:

»Met genoegen heeft de regering gezien dat de verbeteringen, in de rigting der begrooting gebragt, niet onopgemerkt zijn gebleven.

»Het verslag over den jaargang 1848 is, als gewoonlijk, tijdig in gereedheid gebragt. Men heeft dit aan de Staten Generaal niet medegedeeld, omdat de noodzakelijkheid dier mededeeling door de Kamer betwijfeld werd. De Regering is intusschen bereid aan het ten deze uitgedrukte verlangen te voldoen. Het verslag over den jaargang 1849 is mede nagenoeg gereed, en zal meer dan waarschijnlijk voor het einde des loopenden jaars kunnen aangeboden worden.

»De verlangde inlichtingen omtrent het verslag over 1847 zullen insgelijks eerstdaags worden medegedeeld.

»Wanneer men in het oog gelieft te houden dat reeds sedert vele jaren de staats-uitgaven telkens meer en meer zijn ingekrompen, dat genoegzaam alles wat naar weelde zweemt, reeds sedert lang uit onze staatshuishouding is verbannen, dan zal men de overtuiging moeten verkrijgen, dat de weg om door aanzienlijke bezuiniging groote sommen op eens te besparen, hier te lande voor de Regering gesloten is. Het eenige wat nog ten deze tot vermindering van uitgaven kan leiden, is eene andere inrigting van de regterlijke magt, waartoe eene voordragt weldra zal worden ingediend.

»Daarmede echter is derij der grootere vereenvou-

digingen van de staatsdienst hier te lande gesloten. Er blijft dan niets meer over dan eene achtereenvolgende inkrimping van de onderdeelen der administratie. De Regering is daarmede onafgebroken bezig. Uit den aard der zaak vloeit eelder voort dat men langs dien weg slechts na verloop van tijd het gewenschte doel kan bereiken. De wachtgelden en pensioenen, welke men, zoo men aan de eischen van billijkheid en regt niet te kort wil doen, aan uitvallende ambtenaren moet toekennen, verhinderen natuurlijk reeds dat het eindeijfer der begrootingen zoo spoedig als men wel zou wenschen, tot een lager peil afdale.

»Even als de bestaande inrigtingen door lang verloop van tijd gebragt zijn op den voet, waarop zij zich, niet tegenstaande veelvuldige inkrimpingen, nog bevinden, evenzo wordt er langer tijd vereischt, eer men ze alle tot het volstrekt benoodigde kan terugbrengen. En wat langs dien weg bezuinigd kan worden, wordt zeer dikwijls door nieuwe, volstrekt noodige uitgaven meer dan opgewogen.

»De begrootingswetten zijn, in al hare onderdeelen, gespecificeerd en de noodzakelijkheid der uitgaven is zooveel mogelijk aangetoond. De aanmerkingen, die in het Verslag voorkomen, hebben der regering geen bewijs geleverd van de mogelijkheid om op eens groote vereenvoudigingen in het staatsbeheer daar te stellen, die tot aanzienlijke besparing zouden leiden.

»De opmerking intusschen, dat door het gestadig letten op schijnbare kleinigheden nog wezenlijke bezuinigingen te verkrijgen zijn, is niet alleen ook de op overtuiging berustende meening van de Regering, maar dit beginsel wordt met de meeste nauwgezetheid, ja soms door karigheid in de uitgaven in toepassing gebragt. De in de raming uitgetrokken sommen voor lokaal en bureaubehoeften zijn dan ook aan de op ondervinding ge gronde, erkende behoeften getoetst, zo als de toelichtende staten kunnen getuigen. Oppervlakkig inge dan ook, door de bijeenvoeging van de daarvoor geraamde sommen voor de verschillende departementen van algemeen bestuur en voor de hooge collegien van staat, een eindeijfer van ruim f 166,000 worden verkregen, dat eenige verwondering kan baren, doch de onderstelling van verspilling of misbruik kan niet worden toegelaten, en zullen dan ook de aanmerkingen, welke in dit opzicht, naar de volgorde van de hoofdstukken der begrooting gerangschikt, ter sprake worden gebragt, nader worden toegelicht. Intusschen moet al dadelijk worden opgemerkt, dat onder de som van f 166,000 ook begrepen is die voor drukwerk, ten beloope van ruim f 40,000, waardoor dezelve wordt teruggebragt tot een bedrag van f 126,000.

»Dat het ten hoogste wenschelijk zoude zijn zoo men het evenwigt van 's Lands inkomsten en uitgaven kon verkrijgen zonder daartoe op de inkomsten der kolonien te rekenen, daarover kan geen verschil van gevoelen bestaan. Uit den aanhef der volgende paragraaf van het Verslag blijkt echter dat de groote meerderheid der leden, even als de Regering, de onmogelijkheid inziet om dat doel te bereiken.

»Het nuttige en noodzakelijke eener amortisatie van schuld wordt door de Regering gereedelijk erkend.

»Dat, in den regel, het aanwenden van overschotten van inkomsten boven uitgaven de beste weg is, om tot amortisatie van schuld te geraken, behoeft wel geen betoog. De toestand der geldmiddelen in het loopende dienstjaar zal hoogst waarschijnlijk de gelegenheid schenken om weldra eene voordragt tot dat einde te doen. 's Rijks inkomsten overtreffen de raming voortdurend; de bekende en nog vermoedelijk te wachten lasten van dit dienstjaar zullen, na dekking van het tekort over 1848, nog, naar alle waarschijnlijkheid, een niet on aanzienlijk bedrag der inkomsten beschikbaar laten.

»De teleurstelling, (dat niet alle wets-ontwerpen zijn ingekomen, die de Grondwet voorschrijft,) kan alleen haren grond vinden in overdreven schatting van hetgeen menschelijke krachten vermogen. Wanneer men in aanmerking neemt, het getal wets-ontwerpen dat zoowel voor de afgevoerde zitting, als voor de thans aangevangene in gereedheid is gebragt, en dat niet minder dan 127 bedraagt, waaronder zich zoovele bevin-

den van zeer groot gewigt; wanneer men het oog gelieft te vestigen op het tijdsverlies dat het zamenstellen der begrooting alleen jaarlijks aan iederen Minister kost; en tevens niet vergeet, dat de Ministers binnendien met het dagelijksch beheer van 's Lands zaken in zijnen volken omvang belast zijn, dan, meent de Regering, zal men moeten erkennen, dat die teleurstelling op geene voldoende gronden rust.»

De minister van justitie heeft zich bijzonder begoeft gevoeld door de aanmerkingen van het verslag. Hij antwoordt daarop op een bitsen toon, die niet bijzonder geschikt is om de samenwerking tusschen hem en de Kamer te bevorderen. Zie hier wat hij zegt:

§ 55. »De Minister van Justitie is in niets achterlijk geweest, en moet daarom de aan hem gerigte afkeuring van zich werpen. De wets-ontwerpen, tot zijn departement behoorende, waarvan in de troonrede melding is gemaakt, en daaronder met name de wet op de nieuwe regterlijke inrigting, zijn alle door hem afgewerkt, en zullen, na door den Raad van State te zijn onderzocht, aan de Tweede Kamer worden ingezonden.

»De wet op de nieuwe regterlijke inrigting, de eenige, die naar de strengst mogelijke uitlegging van het 5de der additionnele artikelen, ingeval van voortdurende zitting tot in het midden van September, had moeten worden ingediend, is teruggebleven, omdat, naar aanleiding van het besluit tot ontbinding, de Staten-Generaal reeds op den 20sten Augustus zijn gesloten.

»Op dit onbetwistbaar feit steunende, heeft de Minister van Justitie dan ook nooit verontschuldiging ingebracht, maar zich alleen tegen in zijne oogen ongegronde verwijten verdedigd.

»Van het belang der spoedige tot stand bringing eener nieuwe regterlijke inrigting is hij meer dan iemand doordrongen, maar, daar het onmogelijk is, bij de aanwezigheid van zoo vele onderwerpen, waarin voorziening wenschelijk is, aan alle den eersten rang te geven, had eene meer billijke beoordeeling gewacht mogen worden.

»De minister van Justitie kan natuurlijk niet verlipseren, dat de leden, die aan hem slechts eene credietwet willen toestaan, daartoe het voorstel doen; hij kan even zoo min verhinderen dat de Kamer zoodanig voorstel aanneemt, maar hij heeft het volkomen in zijne magt, en bezit, met het bewustzijn van trouwe pligtsvervulling, genoegzaam gevoel van eigenwaarde om de uitvoering van zoodanig mandaat des wantrouwen van anderen over te laten.»

De minister van binnenlandsche zaken antwoordt kalmer en bezadigder, maar neemt niet weinig terug van hetgeen hij voorleden jaar had toegezegd, wanneer hij voorgaf plan te hebben om veel met weinig te doen. Hij zegt:

§ 91. »Vele leden beklagen zich, »dat de reorganisatie van het Departement van Binnenlandsche Zaken, »bij de nota van November 1849 zoo bepaald toegezegd, »geheel achterwege is gebleven.» De leden worden verzocht te letten en op hetgeen toen werd gezegd en op hetgeen is gedaan.

»Er werd gezegd, dat de veranderingen, voor welke de begrooting van het Departement van Binnenlandsche Zaken vatbaar scheen, grootendeels afhankelijk waren van veranderingen der inrigting, hetzij van het Departement zelf, hetzij van onderscheidene takken van bestuur aan het Departement ondergeschikt. Er is dus geene reorganisatie van het Departement zoo bepaald, veelmin binnen eenige maanden, toegezegd. Dit kon ook niet; de getuigenis van eigen ondervinding moest eerst worden afgewacht. In stede van zoo bepaalde toezegging eener reorganisatie van het Departement zelf, werd veelker in het midden gelaten, waarvan, van zoodanige reorganisatie of wel van die der onderscheidene takken van bestuur aan het Departement ondergeschikt, de gewenschte veranderingen der begrooting zouden kunnen voortvloeien.

»Intusschen heeft de minister ernstig en aanhoudend onderzocht, welke hervorming zijn departement zou kunnen en behooren te ondergaan. En wat is nu, ten gevolge van dat onderzoek, in de kleine tijdsruimte, die van het jaar overig bleef, aanvankelijk verrigt? De posten van een afzonderlijken opperhoutvester, van in-

specteur van de jacht, van adviseur voor het onderwijs zijn afgeschaft; behalve de personen, welke die bekleedden, zijn ontslagen één referendaris, één commies en vier adjunct-commiesen. Daarentegen zijn er twee nieuwe afdelingen, eene voor de zaken van Landbouw en Nijverheid, eene andere voor die der Medische Politie, ingesteld; terwijl de Opperhouthvesterij, als zelfstandige administratie, is opgeheven, en, na zooveel de wet op de jacht en visscherij toeliet, te zijn veranderd, als afdeling onder het Departement is gebracht.

»Het personeel is met drie referendarissen en twee adjunct-commiesen vernieuwd en aangevuld.

»Hiernede gelooft de Minister geenszins *alles* te hebben gedaan; maar men moet niet *alles* in één jaar willen volbrengen; dit toch is onmogelijk. Met weinig middelen veel te doen, blijft zijn gestadige toelag; maar de voorwaarden om het stelsel, dat vereenvoudiging van middelen met vergroting van kracht en uitkomst paart, te verwezenlijken, zijn niet met éénen slag bereikbaar.

»Wat aangaat de reorganisatie van verschillende takken van bestuur; onder het departement ressorterende, deze zullen het gevolg moeten zijn van nieuwe wetten. De Regering was dus niet bij machte daarnaar hare begrooting in te rigten.

De minister van koloniën is meer dan iemand bezadigd in het geven van zijn antwoord, dat in verscheidene punten zeer voldoende is. Maar de minister van oorlog, dien men in het verslag bijzonder hard had aangevallen, is daarover zeer gevoelig. Zulks straalt maar al te zeer door in zijn antwoord, dat met militaire rondheid is opgesteld, en waarin hij zich niet alleen beklagt over de verwijtingen hem aangedaan, maar vooral ook over de te groote zucht van velen om altijd op zijn departement bezuiniging te willen zoeken, zonder genoegzaam aandachtig te zijn op de vraag of de gevraagde bezuiniging al of niet het leger sloopt. Zie hier hoe hij zich uitdrukt:

»Met zeer veel leedwezen heeft het bestuur van Oorlog van den inhoud dezer paragraaf kennis genomen.

»In de eerste plaats moet men verklaren den toon van berisping, welke in deze geheele paragraaf doorstraalt, niet verwacht te hebben.

»Algemeen toch zal men moeten toestemmen, dat indien eenig departement heeft medegewerkt om aan geopperde bezwaren in een geldelijk opzicht te gemoet te komen, liet dan voorzeker het Departement van Oorlog is.

»Het grootste der reducties, welke sedert 1848 van de departementen van algemeen bestuur verlangd zijn, zijn door het Departement van Oorlog gedragen.

»Met de meeste zorg is door hetzelfde gewaakt, dat de gelden bij opvolgende begrootingen toegestaan, niet dan bij volstrekte noodzakelijkheid werden uitgegeven.

»Die zorg heeft over 1848 een batig slot op de begrooting van f 1,090,598 24½ opgeleverd.

»Op 1849 zal dit mede een miljoen gulden bedragen.

»Dit laatste gunstige resultaat is niet alleen door een vroeger, maar ook door het tegenwoordig bestuur verkregen, vermits het te rekenen van 1° November 1849, nog gedurende eene tijdruimte van veertien maanden over de middelen van die dienst beschikken kon.

»De toezegging, dat men in dien geest van bezuiniging zou voortgaan, wordt verwezenlijkt. De uitkomsten van de begrooting van 1850 zullen dit te zijner tijd aanwijzen. Reeds nu mag men verwachten dat de genomen maatregelen een overschot op die dienst zullen verzekeren, welke het gewaagd zou wezen nu reeds te schaffen, maar hetwelk men zich vleit, dat, niettegenstaande het verminderd cijfer der begrooting, meer dan één tompoet goeds zal bedragen.

»Ook op dat verminderd cijfer voor 1850 is alsnog voor 1851 op nieuw eene vermindering van 52,000 verkregen, terwijl door dit bestuur het eerst aan den lang gekoesterden wensch tot oprigting van een comité van defensie is voldaan.

»Wel verre van beklag, had het zich, in verband tot deze omstandigheden, met eenige goedkeuring mogen vleien.

»Te vergeefs heeft men daarenboven getracht om eenigen grond te vinden voor de zinsnede: *na al hetgeen in het vorig jaar over de begrooting van Oorlog is voorgevallen en loen van regeringswege is toegezegd.*

»Wat er is voorgevallen? Men raadplege de handelingen der Staten-Generaal, de gegeven ophelderingen in de *Memorie van Beantwoording*, de mondelinge toelichtingen door den Minister bij de behandeling der begrooting in het openbaar, bij de beradslagingen daarover; in de beide Kamers der Staten-Generaal gegeven, en men zal moeten erkennen, dat er niet de begrooting van Oorlog, althans niet buitengewoons is voorgevallen.

»Deze vraag geldt met opzigt tot de gedane toezeggingen.

»De Minister weet niet dat hij iets heeft toegezegd, dat hij niet heeft gehouden, maar te oordeelen naar den *ingangsigen indruk*, welken het op de Vergadering heeft gemaakt, dat het bedrag van dit hoofdstuk weinig is *vermindert*, moet worden afgeleid, dat hieromtrent eene toezegging zou gedaan zijn, terwijl integendeel bij

de *Memorie van Beantwoording* § 101 op het *Voortlooppig Verslag* der begrooting van 1850, door den tegenwoordigen Minister uitdrukkelijk is verklaard: »dat hij het betreurt, dat men, niettegenstaande de aangebrachte verminderingen, het eindcijfer der begrooting »nog altijd te hoog heeft bevonden. Niet dat hij het middel van besparen en bezuinigingen uitgeput acht, »of niet zou willen aanwenden; dit geenszins; integendeel, hij hoopt van zijne zucht deswege de bewijzen »te geven, maar immer voortgezet wordende verminderingen van het leger zijn onder geene bezuinigingen »te rangschikken welke voordeel aanbrengen. Zij ont-aarden in eene slooping, waartoe de Minister de hand »niet zou kunnen leenen.

»Omtrent beide deze punten bestaat er dus evenmin grond voor beklag als voor teleurstelling, tenzij van de zijde des Ministers over deze gemaakte aanmerking.

»De voorgestelde vermindering op de begrooting is dan nog voor een groot deel het gevolg van het versterf van gepensioneerden.

»Die assertie is mede volstrekt ongegrond, en zoo men zich in deze paragraaf beklagt, dat de gegeven toelichtingen in het oog vallend begrensd en karig zijn, beklagt de minister zich, dat men van de gegeven toelichtingen in dit opzicht althans geen gebruik heeft gemaakt.

»Dat er bij de begrooting niets vermeld is geworden van de inzichten der Regering betreffende eene eendelijke vaststelling van het stelsel van verdediging en eene daarmede in verband staande organisatie van de land-magt, dit vloeit daaruit voort, omdat de Minister van Oorlog, toegegeven hebbende aan het verlangen dat dergelijke gewichtige onderwerpen bij een comité van defensie zouden worden overwogen, bij daarvan op dit punt nog niet in het bezit was van het rapport van het comité, tijdens het opmaken der begrooting, en ook daaromtrent geene toezegging heeft gedaan, althans niet van mededeeling bij de begrooting, naardien hij in de vergadering van den 18den December des vorigen jaars zich voorbehouden heeft daarvan opening te geven in een comité-generaal. Doch ook te dezer zake heeft men vruchteloos gezocht naar eene reden van teleurstelling bij de Kamer, vermits bij opening der Staten-Generaal bij de troonrede gezegd is geworden: *dat tot de vorming van een deugdelijk verdedigings-stelsel, voorbereidende maatregelen zijn genomen, die een goeden uitslag beloven*, waarop door de Kamer op eene wijze geantwoord is, welke niet kon denken, dat zij omtrent dit punt bij de in te dienen begrooting van Oorlog, zoo spoedig op de opening der Kamers gevolgd, reeds de mededeeling van de inzichten der Regering verwachtte.

»Reeds is de organisatie van het wapen der infanterie, naar de inzichten en op het advies van het comité van defensie tot stand gebracht. Dit zal met de overige wapens mede het geval zijn, zoo spoedig als de omstandigheden en een bedaard overleg zulks doenlijk maken.

»Om die organisatie bij de wet vast te stellen, gelooft men niet dat het voorbeeld van België daartoe genoegzaam is, maar dat daarvoor ook aanleiding in de Grondwet moet worden gevonden, welke van zoodanige wet geen gewag maakt, maar integendeel de zorg voor het onderhouden eener toereikende land- en zeemagt aan den Koning opdraagt.

»Elk land volgt daaromtrent zijne eigenaardige instellingen. Daarenboven gelooft men, dat in de vorming van het comité van defensie, als instelling van blijvend aard, in de bereidvaardigheid der Regering om aan de Kamers te diere zake alle mogelijke inlichtingen te geven, genoegzame waarborgen gevonden worden, om zoodanige wet in zeker opzicht overbodig te maken. Gaarne zal men dan ook, in den zin dezer bedoeling, de besluiten dier organisatie, ter inzage voor de leden der beide Kamers, opvolgend daaraan mededeelen.

Eene telegraphische dépêche van 2 December uit Wenen meldt, dat de vrede voor verzekerd wordt gehouden. De tusschen vorst Schwarzenberg en Mantouffell vastgestelde punten zijn door hunne respectieve regeringen gesanctioneerd.

II. Zondag is in alle katholieke kapellen van Engeland onmiddellijk na de predikatie aan de gemeente voorgelezen een stuk (een mandement), geteekend Nicolaas, Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster, waarbij, ten gevolge van de magtiging den 25 Julij II. door Z. H. aan de Bisschoppen der katholieke Kerk verleend, de viering van een buitengewoon Jubilé verordend wordt, hetwelk Zondag 8 Dec. beginnen, en tot Zondag 22 Dec. duren zal. (Morning-Post.)

Het heeft te Turijn alle ware vrienden eener gezonde staatkunde bedroefd, te zien hoe het ontwerp-adres door den heer Brofferio opgesteld, door de Sardijnische Kamer is aangenomen. De heer Brofferio is een ijverig lid der oppositiepartij, een man, die ofschoon Katholiek, er zijn roem in stelt, zich tegen zijne Kerk en hare bedienaren steeds vijandig te toonen. Het aannemen van dit ontwerp met algemeene stemmen en zonder eenige discussie,

is een betreurenswaardig verschijnsel, hetwelk een nieuw bewijs levert in hoever Piemonte reeds verkankerd is door de verfoeilijke, alles ontbindende leer van het socialisme. En dit is zoo waar, dat de Europeesche diplomatie, naar men vernéemt, zich den toestand van Piemonte ernstig begint aan te trekken, vermits zij het gevaar niet ontveinen kan, dat daarin voor de rust van een gedeelte van Europa gelegen is. Sedert den Lombardijischen oorlog is Piemonte, inzonderheid Genua, de veilige wijkplaats geworden voor alle demagogische vagebonden en deugenieters; en het is te regt te duchten dat de regering van Victor Emanuel niet krachtig genoeg zijn zal om tegen den steeds toenemenden invloed van den anarchistischen stroom een dam op te werpen.

Men leest in een dagblad:

»De Sardijnische Kamer is zoodanig zamengesteld en de meerderheid voor het gouvernement, zóó weinig gedisciplineerd, dat het ministerie wel eens, als bij overrompeling, van het kusseu kon worden gedrongen. Men sprak er van dat de heer Ratazzi tot vice-president zou worden benoemd, en Ratazzi is hoofdman van het linker-centrum.

Naar men vernéemt, is bij den Raad van State het onderzoek der wetsontwerpen over de bevordering, het ontslag en de pensionering van officieren bij de land- en zeemagt, alsmede over de pensionering der onder-officieren en manschappen, werklieden, geëmployeerden, weduwen en weezen, geheel afgeloopen, en zijn dezelve, met een zeer uitgebreid verslag aan de ministerien van oorlog en marine teruggezonden, om daarnaar, zooveel noodig, te worden gewijzigd. De vele aanmerkingen betreffen echter niet zoo zeer de beginselen, als wel de bijzondere bepalingen. Men kan dus verwachten, dat deze wetsontwerpen al spoedig bij de Kamer zullen in behandeling komen. (s Grav. Nieuwsb.)

Bij besluit van den 28 November jl. heeft Z. M. in verband met de vastgestelde reorganisatie van het wapen der infanterie, goedgevonden.

1°. aan den luitenant-generaal A. Schuurman voorloopig op te dragen de betrekking van inspecteur van het wapen der infanterie; wordende hij in verband daarmede eervol ontheven uit zijne betrekking van bevelhebber der opgeheven 2de divisie infanterie, alsmede van de waarneming van het provinciaal kommandement van Noordholland en Utrecht;

2°. den generaal-majoor H. A. de Hart, kommandant der 4de brigade infanterie, belast met de waarneming van het provinciaal kommandement van Gelderland en Overijssel, bij zijne tegenwoordige betrekkingen, te belasten met de waarneming van het provinciaal kommandement van Utrecht;

3°. den generaal-majoor C. W. J. Störin de Grave, kommandant der reserve-brigade, belast met de waarneming van het provinciaal kommandement van Zuid-Holland, bij zijne tegenwoordige betrekkingen, te belasten met de waarneming van het provinciaal kommandement van Noord-Nolland;

4°. den generaal-majoor jonkheer J. T. Serraris, kommandant der 1ste brigade infanterie, belast met de werkzaamheden der nationale militie in Limburg, bij zijne tegenwoordige betrekkingen, te belasten met het opperbevelhebberschap der vesting Maastricht en der troepen in het Limburgsch gebied;

5°. den kapitein der 1e klasse C. H. Happé, van het regiment grenadiers en jagers, in zijnen tegenwoordigen rang, voorloopig toe te voegen aan den luitenant-generaal, belast met de functien van inspecteur der infanterie.

Bij Koninklijk besluit van den 2den December worden de thans bestaande drie afzonderlijke kantoren der directe belastingen en accijnsen, de Wijk, Koekange en Zuidwold (Drenthe) met den 1sten Januarij 1851 vereenigd tot ééne ontvangst, hoofdplaats de Wijk, en tot ontvanger van het alzo vereenigd kantoort benoemd de heer H. J. Dauzon, thans ontvanger te Marrum.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der dir. bel. enz. te Nieuwesluis c. a. (Zuid-Holland), de heer A. H. Haentjes, thans eerste boekhouder bij de in- en uitgaande regten en accijnsen te Schiedam, met bepaling dat aan gemelde ontvangst te Schiedam geen nieuwe boekhouder zal worden benoemd.

's GRAVENHAGE, 4 Dec. Men verzekert, dat er onderhandelingen hebben plaats gehad, of nog plaats hebben, om den Heer Lucas te bewegen, de betrekking van minister van marine te blijven bekleeden, en dat, naar alle waarschijnlijkheid, die pogingen met een gewenschten uitslag zijn of zullen worden bekroond.

Ook verzekert men, dat de redenen, die den Heer Spengler hadden bewogen, zijn ontslag te verzoeken als minister van oorlog, immers voor het oogenblik, hebben opgehouden.

— Z. K. H. Prins Frederik zal, zoo men vernéemt, zich morgen naar H. M. de Koningin-Moeder te Soestdijk begeven, van waar Z. K. H. echter spoedig in de residentie wordt terugverwacht.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal heden middag ten half 4 ure weder vergaderen.

APELDOORN, 2 December. Zaterdag en heden is Z. M. de Koning met een zeer talrijk gezelschap ter jacht geweest.

— Gisteren heeft de Baron Schimmelpenninck van der Oije, minister van Staat, en commissaris des Konings in deze provincie, ten hove gedineerd.

MAASTRICHT, 2 December. Men deelt ons mede,

dat hij 's Konings besluit van 16 November II., N°. 54, eene verlenging is verleend van den termijn van voltooiing van den Aken-Maastrichtsch spoorweg, en wel tot het tijdvak van 12 Februarij 1853, moettende echter, naar men al verder verzekert, die verlenging met vele en moeilijke opofferingen en bepalingen vergezeld gaan. (N. R. C.)

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag 4 December.

In deze zitting is ingekomen een adres van J. Hoefnagel en andere inwoners uit Noordbrabant aandringend op afschaffing van de belasting op het geslacht en het gemaal en vooral die op de turf. De commissie van rapporteurs heeft haar algemeen verslag gereed omtrent het ontwerp tot verlenging van den termijn tot invoering van postzegels. De voorzitter stelt voor de discussie daarover te bepalen op Zaterdag, doch op voorstel van den heer van Hasselt wordt besloten om die op Vrijdag te houden.

Dienstegevolge wordt de orde van den dag voor Vrijdag volgenderwijze bepaald: 1°. ontwerpen nopens dadingen in dominiële zaken; 2°. het nitstel der invoering van postzegels; 3°. de nog hangende naturalisatie wetten.

Daarna is de vergadering gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 December. In de huidige zitting der Wetgevende Vergadering werden de nieuw verkozen leden Duvergier de Hauranne en Bidault toegelaten. Daarna werden vier artikelen aangenomen van een voorstel van de heeren Paulin Guillon c. s., tot afschaffing der tienden.

— De heer Duvergier de Hauranne heeft in de *Ordre* een brief doen plaatsen, waarin hij verklaart, dat hij, zoowel na als voor zijne verkiezing, getrouw zal blijven aan zijne gematigde, constitutionnele en vrijzinnige gevoelens en aan de banier van 1789. Men moet zich over zulk eene verklaring in den mond van den heer Duvergier niet verwonderen. Onder de monarchie van Louis Philippe, toen hij met de uiterste oppositie gemeene zaak maakte, en den toon gaf aan de oppositie der feestmalen, welke de revolutie ten gevolge hebben gehad, noemde de heer Duvergier zich reeds een gematigde liberaal, en misschien geloofde hij werkelijk dat hij dit was.

— De afkeer van politieke discussien of de vrees daarvoor wordt zoo ver gedreven, dat er ernstig spraak is om het voorstel betreffende de 40,000 man niet in beeraadslaging te brengen. Men zegt dat de Vergadering dit voorstel even zoo zou verwerpen als met het ontwerp van de *Wet van 1831* is geschied, en alzoo daaromtrent niets zou beslissen. Gebeurt dit, dan zou zelfs de vraag onbeslist blijven of de President, zonder daartoe door de Vergadering gemagtigd te zijn, 40,000 man onder de wapenen mogt roepen, en of hij alzoo beschikken kon over eene som van 10 of 12 miljoen francs, welke deze maatregel aan den Staat moet kosten.

— De gerant van het dagblad *la République*, de heer Barest, tegen wien eene vervolging is ingesteld, door den heer Edgar Ney, is door de correctionnelle rechtbank, 7de kamer, veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf en 2000 francs boete.

— Ten gevolge van een onderhoud dat de questoren der Vergadering met den prefect van politie gehad hebben is, naar men verzekert, besloten, den heer Yon te bevestigen in zijn ambt van politie-commissaris bij de Wetgevende Vergadering.

— Men verneemt dat de rebellen van Aleppo reeds hunne straf ontvangen hebben. 18,000 muistelingen zijn er, volgens een bericht, in een gevecht tegen Turksche troepen gesneuveld. Als men evenwel in aanmerking neemt dat het getal van 1500 Christenen, die men aanvankelijk zijde, dat slagtoffers van dien vreeselijken opstand geweest waren, nu reeds tot 11 versmolten is, dan zou men reden hebben om ook het getal van 1800 gesneuvelden als een geringe overtreffing te beschouwen. De hoofden der opstandelingen zijn gevangen genomen.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Dec. De gezant van de Fransche republiek de heer Drouin de Lhuys, is binnen deze hoofdstad teruggekeerd. Het schijnt dat de staatkundige gebeurtenissen zijne terugkomst hebben verhaast.

— Het plaatselijke bestuur van Birkenhead was II. Zaterdag op het raadhuis vergaderd, om nader onderzoek te doen omtrent de aldaar plaats gehad hebbende volksbeweging. De zitting werd met gesloten deuren gehouden; volgens de *Globe*, diende de heer Palmer, chef der politie, een uitgebreid rapport over deze zaak in, ten blijk dat deze ongeregelde sedert lang beraamd waren. De vergadering nam daarna kennis van een verslag door het bestuur der voorgenomen *meeting* opgesteld, waarin aangedrongen wordt op de uitoefening van het recht van vrije discussie, onder bescherming der wet; het bestuur gaf voorts te kennen dat het thans een grooter en meer geschikt lokaal voor de te houden bijeenkomsten bezocht had; het adres was van meer dan duizend handteekeningen voorzien. De president van den

raad verklaarde ten slotte, dat alvorens een dag te bepalen, waarop de *meeting* zou mogen gehouden worden, hij het antwoord moest afwachten van den minister van binnenlandsche zaken, aan wien hij de hulp van de militaire magt verzocht had, om alle eventuele ongeregeldeheden voor te komen (en de katholieke arbeiders op een eerbiedigen afstand te houden).

— Zaterdag II. hield de groote orangistische loge van Ierland, onder voorzitterschap van den graaf van Enniskillen, te Dublin hare gewone driemaandelijksche zitting en stelde daarin een adres aan de koningin, tegen de jongste Pauselijke Breve, en een manifest aan al de Protestanten van het vereenigde koninkrijk, waarin zij deze uitnoodigen om zich tegen die besluiten uit al hun vermogen aan te kanten.

— Eergisteren hadden er op nieuw wanordelijkheden plaats in de Puseyistische kapel van St. Barnabas. De toevloed was buitengemeen groot. De menigte gaf luid hare afkeuring te kennen bij het aansteken der waskaarsen, bij de predikatie en eindelijk bij het op het altaar plaatsen van de ophrengst der collecte. De politie was genoodzaakt tusschen beiden, te komen en de kapel te doen ontruimen.

— De keizer van Rusland heeft het hotel *Star and Garter* te Richmond, voor zich en een gevolg van 70 personen besproken, gedurende de groote tentoonstelling. De president der Fransche republiek heeft het hotel *Dotesio* te Slough gehuurd.

— Berigten van New-York melden dat de heer Washington-Hunt, een Whig, verkozen is tot gouverneur van den Staat New-York, doch slechts met eene zeer geringe meerderheid, die doet voorzien dat de Whigs niet lang meer aan het bestuur zullen blijven.

— De President Fillmore, heeft in antwoord op een brief, die hem geschreven was door den eigenaar van twee voortvlugtige slaven, te kennen gegeven dat hij de door het Congres aangenomen wet zou uitvoeren, zoo dikwijls er wettige en voldoende bewijzen van het eigendomsrecht bestonden.

De senator Clay heeft in eene redevoering zijdelings den generaal Scott aangeduid als kandidaat voor het presidentschap der Vereenigde Staten.

Te Suez zal men een gezondheidsgeesticht oprigten door een Europeesch geneesheer bestuurd. De vaartuigen en stoomschepen uit Indie komende, zullen aldaar quarantaine moeten houden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 4 December. Er bestaat een plan om eene directe dienst van stoombooten tusschen Keulen en Antwerpen tot stand te brengen; waarvan men zich groote voordeelen belooft, daar de vracht voor iederen centenaar, van hier naar New-York, in dat geval niet meer dan 2½ frank bedragen zal. Voor de dienst zullen 5 schroefstoombooten gebouwd en in dienst gesteld worden, waartoe een kapitaal van 2,500,000 fr. gevorderd wordt. Men zal trachten in België, Engeland en Duitschland aandeelhouders te bekomen. België vooral moet zeer gunstig voor het ontwerp gestemd zijn en reeds beloofd hebben, de goederen, die voor het transport met de nieuwe schepen bestemd zijn, tot verminderde prijzen langs zijne spoorwegen te vervoeren.

— De *Weser Zeitung* meldt uit Berlijn 30 Nov. dat de schorsing van den Bondsdag gedurende de vrije conferencien te Olmütz niet toegestaan is.

— Z. E. n. de Kardinaal-Aartsbisschop van Keulen is op zijne terugreis van Berlijn ook bij den koning van Hannover te gast geweest.

— De *Kasseler Zeitung* verzekert dat de keurvorst van Hessen niet naar Kassel meent te kunnen terugkeeren alvorens de tegenstand der overheidspersonen aldaar zal hebben opgehouden, en de wederregtelijke bezetting van sommige deelen van zijn land door Pruisische troepen zal opgeheven zijn.

— Men meldt uit Dresden dat de commissie der Eerste Kamer ter onderzoek van het revisieontwerp der constitutie van 1831, hetzelfde verworpen heeft.

— Te Hamburg zijn kort geleden een paar mannen in hechtenis genomen, die zich *Nestorianen* noemden, en rondreisden om voor de verdrukte christelijke geloofsbroeders in Kurdistan geldinzamelingen te doen. Zij bragten op die wijze eene goede hoeveelheid bijeen, waarmede zij op de kermisreis reisden, goederen inkochten en wederom verkochten, en zoo doende het geld tot hun eigen voordeel besteedden. Het is nu gebleken, dat die beide mannen, van het joodsche geloof, bedriegers en reeds gestrafte personen zijn, waarom te Hamburg eene instructie tegen hen is begonnen.

BERLIJN, 2 December. Z. M. heeft gisteren morgen besloten tot goedkeuring der in Olmütz gemaakte schikkingen, en ten gevolge daarvan gingen de koersen lieden op de beurs vooruit. Over de eigenlijke strekking van die schikkingen, hare artikelen en voorwaarden heerscht nog groote onzekerheid. Zooveel schijnt zeker te zijn, dat te Olmütz door Oostenrijk bewilligd is in de vrije conferentien, de verdaging van den bondsdag gedurende dat zij gehouden worden, en het bij art. II

der bondsacte bepaalde vereenigingsrecht. Daarentegen heeft von Schwarzenberg de gelijkstelling in de zaak van het praesidium en van de uitvoerende magt afhankeijk gemaakt van de goedkeuring van Oostenrijks bondgenooten. In Hessen zal de pacificatie aan den keurvorst worden overgelaten; daarentegen zullen twee commissarissen (een Oostenrijksche en een Pruisische) naar Sleeswijk-Holstein vertrekken, om eerst eenen wapenstilstand en dan eenen vrede te bewerken. In geval van weigering van de zijde van het stadhouderschap, moet Pruisen bewilligd hebben dat Oostenrijk met geweld zal kunnen handelen. Of de krijgstoerusting gestaakt en de legers weder op den voet van vrede gebragt zullen worden, zal afhangen van het voorstel van Pruisen bij de conferentien.

BERLIJN, 3 December. In de zitting der Tweede Kamer van heden is met de discussien over het concept-adres van antwoord op de troonrede een begin gemaakt. Nadat de heer Bodelschwingh, als steller van dit ontwerp, kortelijk deszelfs strekking had blootgelegd, nam de minister Manteuffel het woord en zeide: „Het is mij eene behoefte, hij, om den tegenwoordigen stand van zaken duidelijk bloot te leggen. In 1849 heeft Pruisen getracht aan Duitschland eene met zijne behoeften overeenkomstige constitutie te verschaffen. Deze pogingen hebben tot geen goede resultaten geleid. Reeds op 8 October is de onuitvoerbaarheid der constitutie erkend, op grond van welke de vereeniging moest plaats hebben. Het treurige van dezen toestand wekt bij den zwakke drift op, maar de sterke houdt het doel voor oogen, en ziet langs welken anderen weg het te bereiken is.

Pruissen wilde van den beginne af aan door vrije overeenkomst van alle Deutsche Staten eene constitutie hebben daargesteld. De Frankfurter Bondsdag, die door sommige Deutsche regeringen was bijeengeroepen, belemmerde de pogingen van Pruisen. Men gaf wel is waar toe, dat alle Deutsche regeringen door vrije conferentie over de definitieve organisatie in Duitschland een eind-besluit behoorden te nemen, maar te gelijk mengde de Bondsdag zich in al de brandende vraagpunten van het oogenblik. Men heeft het er thans toe gebragt, dat ook over de Keur-Hessische en Holsteinsche zaken door al de Deutsche regeringen in vrije conferentie zou worden beslist.

Omtrent Holstein is bepaald, dat de commissien, aan de eene zijde door Oostenrijk en zijne bondgenooten, aan de andere zijde door Pruisen en de zijnen ingesteld, met gelijke regten de geschillen zouden trachten te vereffenen. In Hessen waren de door den landheer opgeroepen hulptroepen binnengerukt. Pruisen heeft in den beginne, om redenen van strategischen aard, zich tegen dit binnenrukken verzet. Men heeft nogtans bij voortdurend verklaard, dat Pruisen zich niet in de binnenlandsche aangelegenheden van het vorstendom Keur-Hessen te mengen had. De eind-beslissing over deze aangelegenheid is aan de gezamentlijke regeringen opgedragen. Wat Pruisens militaire stelling vereischt, is volkomen gewaarborgd. De heerbanen staan hem open, en kunnen elk oogenblik gebruikt worden. Zoo als van zelf spreekt, is men niet van voornemen, het trekken over die heerbanen niet toe te laten.

De vraag van vrede en oorlog is eene kwestie die zwaar weegt. Ik weet welke de stemming der Kamer en welligt ook die des lands is; ik weet dat de regering eene betere stelling zou innemen, zoo zij zich voor den oorlog verklaarde. Ik erken ten volle de hooge waarde van overeenstemming tusschen Regering en Kamers. Maar wanneer ik overeenkomstig mijn geweten handel, dan kan ik niet voor den oorlog stemmen. Slechts om twee redenen kan men dien ondernemen, of ter bescherming van de Keur-Hessische constitutie of omdat sommige concessien ons niet vooraf gewaarborgd zijn, welke nu nog kunnen verkregen worden, maar welke men niet met geweld mag afwinkelen.

Antwoord mij iemand, dat zonder voorafgaanden waarborg voor deze concessien, het toch tot oorlog behoorde te komen. Dan vraag ik, Mijne Heeren: Wie onder u kan zeggen waar het einde des oorlogs zijn zal, wanneer die eenmaal begonnen is? De veldtogt van één jaar zou 50 à 60,000 menschen het leven kosten (onrust aan de linkerzijde). Ik weet er zijn goederen, waartegen deze omstandigheid niet kan opwegen. Maar alleen om deze beide punten mag het ministerie den oorlog niet aanraden. Ik heb dat men eene andere meening omtrent deze vraag kan hebben. Overweegt gij met kalmte en koelbloedigheid. Ook ik geloof op vaderlandsliefde aanspraak te mogen maken; ik weet wat ik Pruisen, wat Pruisen Duitschland verschuldigd is; ik eerbiedig elke andere meening, maar ook de mijne zal ik weten te verdedigen.

WEENEN, 29 Nov. Ten einde het *dobbelen* ter beurs met des te meer nadruk tegen te gaan, is voortaan het bezetten der beurs alleen aan kooplieden en fabrikanten vergund. Andere lieden, die meenen daar te moeten verschijnen, kunnen zich tot dat einde bij den beurs-commissaris van een entree-kaartje voorzien. Reeds

Te Amsterdam bij C. L. VAN LINGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.